

Normal Doğumda Öğrenci Hemşireler ve Klinik Hemşireler Tarafından Verilen Bakımın Anne Memnuniyetine Etkisi

Figen Alp Yılmaz ¹, Mürüvvet Başer ²

¹Bozok Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu, Yozgat, Türkiye
²Erciyes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Kayseri, Türkiye

Figen Alp Yılmaz, Yrd. Doç. Dr.
Mürüvvet Başer, Prof. Dr.

İletişim:

Yrd. Doç. Dr. Figen Alp Yılmaz
Bozok Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu, Yozgat,
Türkiye
Tel: +90 505 688 80 21
E-Posta: efigenden@gmail.com

Gönderilme Tarihi : 22 Haziran 2016
Revizyon Tarihi : 04 Ağustos 2016
Kabul Tarihi : 29 Ağustos 2016

ÖZET

Amaç: Bu araştırma öğrenci hemşireler ve klinik hemşirelerinin normal doğum yapan annelere doğum salonunda verdikleri hemşirelik bakımının anne memnuniyet düzeyine etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırmanın verileri anket formu, Normal Doğumda Anne Memnuniyetini Değerlendirme Ölçeği ve Newcastle Hemşirelik Bakımı Memnuniyet Ölçeği ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde bağımsız gruplar için t testi ve korelasyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Öğrenci hemşirelerden bakım alan annelerin memnuniyetleri klinik hemşirelerinden bakım alan gruba göre daha yüksek olup gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($p < 0.05$). Aynı şekilde Annelerin Doğum Memnuniyeti ve Newcastle Hemşirelik Bakım ölçeğinden aldıkları puanlar arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki belirlenmiştir.

Sonuç: Doğum eylemi ve doğum sonu dönemde hasta merkezli yaklaşımla annelerin kendisi ve bebeğiyle ilgili bakım gereksinimleri ve beklentilerinin öğrenci hemşire tarafından birebir karşılanması annelerin memnuniyetini arttırmıştır.

Anahtar sözcükler: Öğrenci hemşire, klinik hemşire, hemşirelik bakımı, doğum memnuniyeti

EFFECTS OF HEALTHCARE PROVIDED, BY CLINICAL NURSES AND STUDENT NURSES DURING NORMAL BIRTH, ON THE MOTHER'S SATISFACTION

ABSTRACT

Purpose: This study was conducted to determine the effect of care during labor, given by student or clinical nurses, on mother satisfaction

Method: Data was collected using the questionnaires, The Mother Satisfaction Rating Scale In Normal Birth, and Newcastle Nursing Care Satisfaction Scale. Independent Sample Test and Correlation Analysis were used for the evaluation of the data.

Results: Higher mother satisfaction scores were obtained for student nurses than clinical nurses at a statistically significant level ($p < 0.05$). The findings also indicated a positive relationship between the Mothers' Satisfaction with the Post-Natal Care and their scores obtained in the Newcastle Satisfaction with Nursing Scales (NSNS).

Conclusion: Higher satisfaction levels obtained for the student nurses can be attributed to the fact that the mothers' needs and expectations concerning the care given to them and their newborns were met by the student nurses through a patient-centered approach during and after delivery.

Key words: Nursing student, clinical nursing, nursing care, labor satisfaction

Doğum anneliğe uyum sağlamada önemli olan biyolojik, fiziksel, duygusal ve sosyal değişimlerin yaşandığı bir dönemdir. Bu dönemde kadınlar tanımadıkları bir ortamda mahremiyetini korumaya ve doğum süreciyle baş etmeye çalışmaktadırlar (1). Olumsuz doğum deneyimi kadınlarda postpartum depresyon, posttravmatik stres bozukluğu, istenmeyen gebelikler ve kürtaj, sonraki doğumlarda sezaryen isteği, cinsel disfonksiyon, anne-bebek bağlanmasında yetersizlik, emzirme sorunları ve bebeği ihmal gibi durumlara neden olmaktadır (2,3).

Doğum memnuniyeti karmaşık ve birçok faktörden etkilenen bir kavramdır (4). Bu kavramın ölçülmesinde annenin bakım algısı, annenin kendi üzerindeki kontrolü, kişisel destek ve medikal müdahaleler yer almaktadır (3,4). Yapılan çeşitli çalışmalarda doğum ağrısı, kadının doğumu kontrol algısı, öz yeterlilik ve doğuma ilişkin beklentilerin memnuniyette önemli olduğu belirlenmiştir (5-7). Annenin doğum deneyimi ile ilgili beklentisi de doğum memnuniyetini etkilemektedir. Gerçekçi olmayan beklentiler doğum memnuniyetinin azalmasına ve postpartum depresyon riskinin artmasına sebep olmaktadır (7). Bu konu ile ilgili yapılmış bir çalışmada doğumla ilgili olumlu deneyimleri olanların doğum memnuniyetinin fazla, olumsuz beklentisi olanların da doğum memnuniyetinin az olduğu belirlenmiştir (3). Kadınların doğumu kontrol etme duygusu doğum memnuniyetini etkileyen faktörlerden birisidir. Doğum üzerinde kontrolü daha fazla olan kadınların doğum memnuniyetinin daha fazla olduğu belirtilmektedir (2,3). Doğumda medikal malzeme kullanılması ve müdahalenin fazla yapılması annenin kontrolünü kaybetmesine neden olmaktadır (2,8). Kontrol kaybı da annenin memnuniyetsiz doğum algısına, postpartum depresyona ve postpartum stres bozukluğuna sebep olmaktadır (4).

Hemşirelerin kadınların doğuma ilişkin korkularını ve anksiyetelerini azaltarak, onları doğum eylemine hazırlamada ve olumlu doğum deneyimi edinmelerini sağlamada önemli sorumlulukları bulunmaktadır. Hemşirelerin doğum sürecindeki kadına en yakın ve ilişki kurabilecek konumda olması nedeniyle verdiği sürekli desteğin önemi daha da artmaktadır. Doğumda hemşirelik desteği emosyonel destek, fiziksel rahatın sağlanması, bilgilendirme, savunuculuk ve yakınlarına yardım şeklinde özetlenebilir (9). Hemşirelerin doğum sürecinde kadına verdikleri desteğin, doğum deneyimine ilişkin olumlu duyguları ve kadının başa çıkma çabalarını, dolayısıyla da memnuniyeti artırdığı bildirilmiştir (10,11). Sürekli hemşirelik desteğinin doğumun süresini ve analjezi ihtiyacını azalttığı, forseps, vakum, sezaryen doğum gibi girişimlerin olasılığını azalttığı ve anne memnuniyetini artırdığı bildirilmektedir (12).

Doğum eylemi süresince kadınla birlikte olan hemşireler ile kadınların rahat ve sağlıklı doğum yapmalarını, anne ve bebek sağlığının gelişimine katkıda bulunma ve anne memnuniyetini artırmada anahtar roledir.

Bu araştırma öğrenci hemşireler ve klinik hemşirelerinin normal doğum yapan annelere doğum salonunda verdikleri hemşirelik bakımının anne memnuniyet düzeyine etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve yöntem

Tanımlayıcı olarak yapılan çalışma Kadın-Doğum ve Çocuk Hastanesinde yürütülmüştür. Çalışmanın yapıldığı yıl hastanede doğan bebek sayısı 1227'dir. Çalışmada örneklem seçimi yapılmamış üçüncü sınıf öğrencilerinin uygulamaya çıktıkları günlerde normal doğum yapan anneler çalışmaya kapsamına alınmıştır.

Çalışmaya 18 - 45 yaşları arasında olan, sağlıklı fetusa sahip olup miadında doğum yapan, kronik bir hastalığı olmayan, gebelik, doğum ve postpartum dönem ile ilgili herhangi bir komplikasyon yaşamayan ve araştırmaya katılmayı kabul eden kadınlar dahil edilmiştir. Çalışmaya öğrenci hemşirelerden bakım alan ve normal doğum yapan 38 kadın ile klinik hemşirelerinden bakım alan ve normal doğum yapan 38 kadın ile alınmıştır.

Çalışmanın verileri iki şekilde toplanmıştır. İlk aşama Hemşirelik Bölümü üçüncü sınıf öğrencilerinin Doğum-Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği dersinin klinik uygulamasını yaptıkları Ekim-Aralık ayları arasında yer alan dokuz hafta boyunca, haftanın ilk üç günü olan Pazartesi, Salı ve Çarşamba günleri yapılmıştır. Öğrenciler dersin teorik kısmını altı haftada tamamladıktan sonra, dokuz hafta boyunca doğum salonu, lohusa ve nisaiye servisinde toplam üç grup halinde uygulamaya çıkmıştır. Her bir grup öğrenci lohusa servisi ve doğum salonunda üç hafta klinik uygulama yapmıştır. Uygulamalarda öğrenci hemşireler anneleri doğum salonunda karşılamış ve anneleri doğuma hazırlamışlardır. Lohusa servisinde annelerin yaşam bulgularını ölçme ve değerlendirme, güvenli ilaç hazırlama ve uygulama, doğum sonu kanama kontrolü yapma ve uterus involusyonunu değerlendirme, perine temizliği yapma, bebeğin emzirilmesine yardım etmişlerdir. Bu bakımların yanı sıra laktasyon, aile planlaması ve meme bakımı konusunda annelere eğitim vermişlerdir. Öğrenciler hemşirelik bakımlarını NANDA'ya göre planlayıp ve uygulamışlardır. Doğum salonu ve lohusa servisinde her anneye bir tane öğrenci hemşire ilgilenmiştir. Ölçekler lohusa servisinde doldurulmuştur.

Çalışmanın ikinci aşaması öğrencilerin klinik uygulamaya gitmedikleri perşembe ve cuma günleri yapılmıştır. Bu günlerde doğum yapan anneler doğum salonunda ve lohusa servisinde uygulanan rutin hemşirelik bakımını almışlardır. Doğum salonunda ve lohusa servisinde gündüz mesaisinde iki tane hemşire/ebe çalışmaktadır. Doğuma gelen ve lohusa sersinde yatan bütün annelerin bakımını sağlamaktadır. Araştırmacı bu günlerde lohusa servisine giderek çalışmaya alınma ölçütlerine uyan anneleri çalışmaya almıştır. Her iki gruptaki kadın sayıları eşitlenene kadar veri toplanmaya devam edilmiştir.

Araştırmanın verileri anket formu, Normal Doğumda Anne Memnuniyetini Değerlendirme Ölçeği (NDAMDÖ) ve Newcastle Hemşirelik Bakımı Memnuniyet Ölçeği (NHMÖ) ile toplanmıştır. Anket formunda kadınların yaşı, eğitim durumu, ekonomik durumu gibi sosyo demografik özelliklerin yanında toplam gebelik sayısı, canlı ve ölü doğum sayısı, kürtaj sayısı gibi sorular yer almaktadır. Form toplam 11 sorudan oluşmakta olup ortalama 20 dakikada cevaplanmıştır.

NDAMDÖ Güngör ve Beji tarafından geliştirilmiş ve geçerlik güvenilirlik çalışması yapılmış olan ölçek 43 madde ve 10 alt boyuttan oluşan 5'li likert tipi bir ölçektir. On üç madde ters puanlıdır. Ölçek puanının hesaplanması için öncelikle ters puanlı maddeler çevrilir. Ters puanlı maddeler çevrildikten sonra ölçekteki bütün maddelerin puanının toplamı "toplam ölçek puanını" verir. Toplam ham puan 43-215 arasında değişmektedir. Ölçekten alınan toplam puan arttıkça annelerin normal doğumda hastanede aldıkları bakımdan memnuniyet düzeyleri artmaktadır. Ölçeğin Cronbach alfa katsayısı 0.91'tir. Bu çalışmadaki Cronbach alfa katsayısı 0.80 olarak bulunmuştur (13).

Akın ve Erdoğan (2007) tarafından Türkçeye uyarlama çalışması yapılan Newcastle Hemşirelik Bakımından Memnuniyet Ölçeği (NHMÖ) kullanılmıştır. Bu ölçek hemşirelik bakımından memnuniyeti belirlemeye yönelik 19 maddeden oluşan, 5'likert tipinde bir ölçektir. Ölçekten alınan puan, tüm maddelerin puanları toplandıktan sonra 100'e dönüştürülerek hesaplanmaktadır. Toplam puanın 100 olması, hastaların hemşirelik bakımından memnuniyet duyduğunu gösterir (14).

Araştırma için Bozok Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Yayın İnceleme Ve Değerlendirme Komisyonu'ndan onay alınmıştır. Araştırmanın yapıldığı kurumdan yazılı izin alınmıştır. Doğum yapan kadınlara araştırmanın amacı açıklanmış, sözlü ve yazılı onamları alınmıştır. Veriler anneler

doğum yaptıktan 24 saat sonra odalarında yüz yüze görüşme tekniği ile elde edilmiştir. Veriler bilgisayar ortamında değerlendirilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde Bağımsız gruplar için t testi ve korelasyon analizi kullanılmıştır. Sonuçlar %95'lik güven aralığında, anlamlılık $p < 0.05$ düzeyinde değerlendirilmiştir

Bulgular

Öğrenci hemşirelerin bakım verdiği normal doğum yapan annelerin yaş ortalaması 26.2 ± 6.4 olup %71'i ilköğretim mezunudur. Klinik hemşirelerinin bakım verdiği annelerin yaş ortalaması 27.9 ± 4.9 olup %76'sı ilköğretim mezunudur.

Öğrenci hemşireler ve klinik hemşirelerden bakım alan annelerin yaş, ekonomik durum, yaşanılan yer ve obstetrik özellikler, aile tipi ve eğitim düzeylerinin benzer olduğu belirlenmiştir. ($p > 0.05$), an (Tablo 1).

Tablo 1. Annelerin sosyo-demografik ve obstetrik özelliklerinin dağılımı

Özellikler	Öğrenci hemşirelerden bakım alan anneler (n =38)	Klinik hemşirelerden bakım alan anneler (n =38)	p
	X±SD	X±SD	
Yaş	26.2±6.4	27.9±4.9	0.058
Gebelik sayısı	2.8±1.7	3.1±1.6	0.709
Canlı doğum sayısı	2.3±1.4	2.6±1.2	0.622
Yaşayan çocuk sayısı	2.2±1.1	2.5±1.2	0.992
	n (%)	n (%)	p
Eğitim durumu			
Okuryazardeğil	3 (7.9)	2 (5.3)	0.299
Okuryazar	1 (2.6)	4 (10.5)	
İlköğretim	27 (71.1)	29 (76.3)	
Lise ve üzeri	7 (18.4)	3 (7.9)	
Ekonomik durum			
Kötü	5 (13.1)	5 (13.1)	0.712
Orta	25 (65.8)	24 (49)	
İyi	8 (21)	9 (23.6)	
Aile tipi			
Çekirdek aile	15 (39.5)	27 (71.1)	0.006
Geniş aile	23 (60.5)	11 (28.9)	
Yaşadığı yer			
Kentsel	14 (36.8)	18 (47.4)	0.353
Kırsal	24 (63.2)	20 (52.6)	

Normal doğum yapan annelerin doğumda anne memnuniyeti ölçeğinden aldıkları puanlara bakıldığında; klinik hemşirelerinden bakım alan annelerin puan ortalaması 131 ± 21.9 iken, öğrenci hemşirelerden bakım alan annelerin puan ortalaması 142.7 ± 22.4 dür ($p < 0.05$). Normal doğum yapan annelerin Newcastle hemşirelik bakım

ölçeğinden aldıkları puanların ortalamasına bakıldığında klinik hemşirelerinden bakım alan annelerin puan ortalaması 55.7 ± 12.1 iken öğrenci hemşirelerden bakım alan annelerin puan ortalaması 63.3 ± 16.1 tür ($p < 0.05$).

Tablo 2. Annelerin memnuniyet ölçeklerinden aldıkları puan ortalamalarının dağılımı

Memnuniyet	Öğrenci hemşirelerden bakım alan anneler	Klinik hemşirelerinden bakım alan anneler	p
	Normal doğum yapanlar (n = 38)	Normal doğum yapanlar (n = 38)	
	X±SD	X±SD	
NDAMDÖ	142.7 ± 22.4	131.1 ± 21.9	0.025
NHMÖ	63.3 ± 16.1	55.7 ± 12.1	0.023

Tablo 3. Annelerin anne memnuniyeti ölçeğinden aldıkları puanlar ile newcastle hemşirelik bakımı ölçeğinden aldıkları puanlar arasındaki ilişkinin dağılımı

		NDAMDÖ	NHMÖ
NDAMDÖ	r	0.476	1
	p	0.000*	
NHMÖ	r	1	0.476
	p		0.000*

Normal doğum yapan annelerin doğum memnuniyeti ve Newcastle hemşirelik bakımı ölçeğinden aldıkları puanlar arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki belirlenmiştir.

Tartışma

Bu araştırma öğrenci hemşireler ve klinik hemşireleri tarafından verilen hemşirelik bakımının normal doğumda anne memnuniyeti üzerine etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır. Çalışmada öğrenci hemşirelerin bakım verdiği annelerin memnuniyet puanları hemşirelik bakımı memnuniyet ölçeğinden aldıkları puanların daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Harvey ve arkadaşları (2002) doğum yapacak annelere rutin doktor müdahalesi ve pilot ebelik bakımı prosedürünü uyguladıkları çalışmada ebelik bakımı alan grubun memnuniyet düzeyinin önemli düzeyde yüksek olduğunu, doktor grubuna göre doğum deneyimini daha pozitif algıladıkları bulmuştur (15). Amerika'da Kuzey Carolina'da 26-40 gebelik haftası arasında olan 31 primipar kadınla yapılan bir çalışmada ebeler tarafından prenatal bakım alan kadınların obstetri uzmanından bakım alan kadınlara göre doğum sırasında daha yüksek kontrole sahip olduğu ve doğumdan memnuniyetin daha

fazla olduğu belirlenmiştir (16). Ertem ve Sevil (2007) tarafından İzmir'de normal doğum yapmış olan kadınlara, postpartum dönemde verilen standart hemşirelik bakımının, bakım kalitesine ve hasta memnuniyetine olan etkisini incelemek amacıyla yapılan deneysel bir çalışmada standart hemşirelik bakımının hasta memnuniyetini yükselttiği ve hedeflenen sonuç kriterlerine ulaşmada etkin olduğu saptanmıştır (17). Başka bir çalışmada hemşirelerin, doğum sürecindeki kadına verdikleri desteğin, doğum deneyimine ilişkin olumlu duyguları ve kadının bası çabalarını dolayısıyla da memnuniyeti artırdığı bildirilmiştir (12).

Doğum kadın hayatındaki önemli olaylardan biridir. Kadınların doğum eylemi ile baş etmeleri ve sağlıklı bir doğum süreci yaşamaları için destek almaya ve önemsenmediğini hissetmeye gereksinimleri bulunmaktadır (1). Bizim çalışmamızda da klinik uygulamada her bir öğrencinin annelerle birebir ilgilenmesi, onun bakımını karşılaması ve gereken eğitimleri anında vermesi nedeniyle annelerin hemşirelik bakımı algılayışları ve memnuniyetlerinin arttığı söylenebilir.

Çalışmamızda, NHBMÖ ve NHMÖ puan ortalamaları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Bu sonuç verilen hemşirelik bakım düzeyi arttıkça, annelerin memnuniyetleri de artmaktadır şeklinde yorumlanabilir. Türkiye'de yapılan bir çalışmada NHBMÖ göre, deney grubundaki annelerin doğum sonu dönemde %78'i ebe/hemşirelerin verdiği bakımı yeterli bulurken, kontrol grubundaki annelerin %48'i yeterli gördüğünü belirtmiştir (18). Tayvan'da doğum eylemi sırasında hemşirelerin yardım edici davranışlarının incelendiği bir çalışmada, katılımcıların %60'ı hemşirelerden yardım edici bakım aldıklarını ifade etmişlerdir (19).

Sonuç

Doğumda annenin ihtiyaçlarının belirlenmesi çok önemlidir. Hemşirelerin doğumda ve doğum sonu dönemde annelerle ilgilendiği süre artarsa onların ihtiyaçlarını daha erken belirlemede ve memnuniyetlerinin artmasında belirleyici olacağı çalışma bulgularıyla desteklenmektedir. Annelerin doğum eylemi ve doğum sonu dönemde kendisi ve bebeğinin gereksinimlerinin birebir karşılanmasının memnuniyetini artırdığı belirlenmiştir. Kliniklerde çalışan hemşire sayısının artırılması ile annelerin gereksinimlerinin daha çabuk karşılanacağı ve böylece memnuniyetlerinin artacağı söylenebilir.

Kaynaklar

1. Karaçam Z, Akyüz EÖ. Doğum Eyleminde Verilen Destekleyici Bakım ve Ebe / Hemşirenin Rolü İ.U.F.N. Hem. Derg. 2011;19: 45-53.
2. Soet JE, Brack GA, Dilorio C. Prevalence and predictors of women's experience of psychological trauma during childbirth. *Birth*. 2003;30:36-46.
3. Maggioni C, Margola D, Filippi F. PTSD, risk factors, and expectations among women having a baby: a two-wave longitudinal study. *Journal of Psychosomatic Obstetrics & Gynecology*. 2006;27:81-90.
4. Ford E, Ayers S, Wright DB. Measurement of maternal perceptions of support and control in birth (SCIB). *Journal of Women's Health*. 2009;18:245-52.
5. Weisman CS, Hillemeier MM, Chase GA, Misra DP. Women's perceived control of their birth outcomes in the central Pennsylvania women's health study: implications for the use of preconception care. *Women's Health*. 2008;18:17-25.
6. Bylund, C.L. Mothers' involvement in decision making during the birth process: a quantitative analysis of women's online birth stories. *Health Communication*. 2005;18:23-39.
7. Hauck Y, Fenwick J, Downie J, Butt J. The influence of childbirth expectations on Western Australian women's perceptions of their birth experience. *Midwifery*. 2007;23:235-47.
8. Hyde A, Roche-Reid B. Midwifery practice and the crisis of modernity: implications for the role of the midwife. *Social Science and Medicine*. 2004; 58:2613-23.
9. Adams ED, Bianchi AL. A practical approach to labor support. *JOGNN*. 2008;37:106-15.
10. Sauls D. Adolescents' Perception of Support During Labor. *Journal of Perinatal Education*. 2004;13;4:36-42.
11. Hodnett ED. Pain and women's satisfaction with the experience of childbirth: A systematic review. *American Journal of Obstetrics and Gynecology*. 2002;186;5:160-72.
12. Kardong-Edgren S. Using evidence based practice to improve intrapartum care. *Journal of Obstetric Gynecologic and Neonatal Nursing*. 2001;30;4:371-5.
13. Gungor İ, Beji NK. Development and psychometric testing of the scales for measuring maternal satisfaction in normal and caesarean birth. *Midwifery*. 2012;28:348-35.
14. Akin S, Erdogan S. The Turkish version of the Newcastle Satisfaction with Nursing Care Scale used on medical and surgical patients. *J Clin Nurs*. 2007;16:646-53.
15. Harvey S, Rach D, Stainton MC, Jarrell J, Brant R. Evaluation of satisfaction with midwifery care. *Midwifery*. 2002;18:260-7.
16. Cynthia DF, Taylor EM. The relationship between prenatal control, expectations, experienced control, and birth satisfaction among primiparous women. *Midwifery*. 2012;28:39-44.
17. Ertem G, Sevil Ü. Geliştirilen standartlar doğrultusunda verilen hemşirelik bakımının bakım kalitesine ve hasta memnuniyetine olan etkisinin incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi [Bağlantıda]*. 2007; 4:2. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>.
18. Eker A, Yurdakul M. Sezeryan sonrası verilen bakımın hasta memnuniyetine etkisi. *Mersin Üni. Sađ. Bilim. Derg.* 2008;1:26-35.
19. Chen CH, Wang SY, Chang MY. Women's perceptions of helpful and unhelpful nursing behaviors during labor: a study in Taiwan. *Birth* 2001;28:180-5.